

Handläggare
Gina Shaya
Telefon: 0761290024

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2021-02-25

Redovisning av tillsyn 2020 avseende folköl, elektroniska cigaretter & påfyllnadsbehållare inom Kungsholmen stadsdelsområde

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av genomförd tillsyn avseende försäljning av folköl, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare för 2020.

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningens tillsynsplan 2020 avser försäljning av folköl, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare. Enligt Stockholms stads riktlinjer ska varje försäljningsställe få ett tillsynsbesök per år. Totalt har 58 tillsynsbesök genomförts av totalt 54 försäljningsställen inom Kungsholmens stadsdelsområde 2020.

Stadsdelsförvaltningen har genomfört 32 kontrollköpstillsynen beträffande folköl och tobak, i syfte att kontrollera om försäljningsställena efterfrågar legitimation. Under året har stadsdelsförvaltningen samarbetat med Socialförvaltningens tillståndsenhet avseende tillsyn av tobaksprodukter.

Enligt beslut av kommunfullmäktige övergår tillsynsansvaret i sin helhet till socialnämnden 2021.

Bakgrund

Lag (2018:2088) om tobak och liknande trädde i kraft 1 juli 2019, som medförde ett krav om tillståndsplikt beträffande handel med tobaksvaror. Lagförändringen innebar även ett utökat behov av resurser, vilket resulterade i en omorganisation. En särskild tobaksenhet bildades inom Socialförvaltningens tillståndsenhet.

Stadsdelsförvaltningens tillsynsplan 2020 avser försäljning av folköl, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare. Kungsholmens tillsynsverksamhet ingår inom KNÖ-samarbetet. Det fanns totalt cirka 250 försäljningsställen sammantaget i stadsdelsområdena i uppstarten av 2020. Under året avanmälde flertalet kedjor elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare. Avanmälan föranledde en reducering ner till omkring 200 försäljningsställen sammantaget inom stadsdelsområdena, vilket blev det totala målet för tillsynsplanen 2020.

Stadsdelsförvaltningens tillsynsplan 2020 beträffar försäljning av elektroniska cigaretter, påfyllnadsbehållare och folköl. Utöver vad som avses i tillsynsplanen, har stadsdelsförvaltningen samarbetat med Socialförvaltningens tillståndsenhet och genomfört tobakstillsyn. Stadsdelsförvaltningen har under sommarlovet genomfört kontrollköp av folköl och av tobaksprodukter.

Örtprodukter tillskrevs i tillsynsplanen 2020 dock presenteras inte sådana produkter, eftersom ingen anmälan om försäljning av örtprodukter för rökning tillkom socialförvaltningen under 2020.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av preventionsenheten. Synpunkter har inhämtats från socialtjänstavdelningen. Ärendet kommer att behandlas i pensionärsrådet och i funktionshindersrådet.

Ärendet

Enligt Stockholms stads riktlinjer ska stadsdelsnämnderna årligen genomföra minst ett tillsynsbesök per försäljningsställe. Stadsdelsförvaltningens tillsynsplan 2020 omfattades av att genomföra tillsynsbesök bland handlare som säljer folköl, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare.

Stadsdelsförvaltningen har genomfört tobakstillsyn i samarbete med Socialförvaltningens tillståndsenhet. Tillsynssamarbetet har uppmuntrats i syfte att tillhandahålla information av eventuella förseelser avseende tobaksprodukter, som kan vara av betydelse vid Socialförvaltningens utredning av tobakstillstånd.

Totalt har 58 tillsynsbesök genomförts av cirka 54 försäljningsbutiker inom Kungsholmens stadsdelsområde under 2020 avseende folköl, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare. Mer än ett tillsynsbesök per försäljningsställe genomförs vid behov, såsom när näringsidkare uttrycker en frivillig självrättelse vid lagöverträdelse, när ett försäljningsställe får ett ägarbyte eller vid tips om olovlig försäljning till minderåriga.

Tillsynsplanen 2020 är uppfylld med anledning av att varje försäljningsställe har fått ett tillsynsbesök per år, enligt Stockholm stads riktlinjer.

Kontrollköp

Stadsdelsförvaltningen använder metoden kontrollköp som sedan 2015 får genomföras. Metoden har även utvecklats och effektiviserats av Stockholm stads samordnare. Vid kontrollköp anlitas ungdomar av Socialförvaltningen. Ungdomarna ska vara 18 år fyllda och med ett särskilt ungdomligt utseende. Syftet är att kontrollera om butikerna begär legitimation när ungdomarna ska

provköpa folköl, tobak eller elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare.

Totalt har 32 kontrollköp genomförts inom Kungsholmens stadsdelsområde. Varav 17 av kontrollköpstillsfällena avsåg folköl, 8 tobak och 7 avsåg uppföljande kontrollköpstillsfällena.

Det var 4 försäljningsställen som sålde folköl utan att efterfråga legitimation av totalt 17 kontrollköpstillsfällena av folköl. Det var 3 försäljningsställen som sålde tobak utan att efterfråga legitimation av 8 kontrollköpstillsfällena av tobak. Några veckor senare genomfördes uppföljande kontrollköp i samma försäljningsställen och med en annan anställd ungdom. Legitimation efterfrågades vid 6 av 7 uppföljningstillsfällena.

Synpunkter och förslag

Kungsholmens stadsdelsförvaltning har genomfört 58 tillsynsbesök av totalt 54 försäljningsställen avseende folköl, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare. Stadsdelsförvaltningens tillsynsplan 2020 är uppfylld enligt Stockholm stads riktlinjer.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens redovisning av genomförd tillsyn av försäljning av folköl, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare 2020.

Enligt beslut av Kommunfullmäktige, övergår tillsynsuppdraget i sin helhet till Socialnämnden från 2021.

stadsdelsdirektör

avdelningschef